

Autor: mgr lic. Justyna Berlińska

Tytuł: Kościół wobec osób z zaburzeniami psychicznymi

Promotor: ks. dr hab. Jan Klimek

Uczelnie: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Miejsce i rok: Kraków 2024

STRESZCZENIE

Obecność osób z zaburzeniami psychicznymi w społeczeństwie stanowi wyzwanie dla wszystkich pokoleń i epok. Dzięki postępowi w dziedzinie nauki, zarówno medycyny, jak i nauk humanistycznych, proces diagnozy zaburzeń psychicznych staje się coraz bardziej precyzyjny, a programy leczenia skuteczniejsze. Jednak codzienny trud związany z walką z chorobą, przezwyciężaniem barier społecznych i pokonywaniem własnych ograniczeń jest nieustającym wyzwaniem.

Niezależnie od epoki osoby z zaburzeniami psychicznymi spotykały się i nadal spotykają z niezrozumieniem ze względu na swoją odmiennność. Niezmiennie człowiek boi się tego, czego nie zna i nie rozumie. Brak tolerancji wobec odmienności prowadzi do głębszego wykluczenia społecznego i stygmatyzacji danej grupy społecznej, w tym przypadku osób cierpiących na zaburzenia psychiczne. Współcześnie, mimo znaczącego postępu w dziedzinie medycyny, coraz więcej ludzi odczuwa bezradność i samotność podczas walki z chorobą psychiczną. Kościół katolicki, choć otacza troską osoby chore i cierpiące, rzadko porusza bezpośrednio kwestię choroby psychicznej. Statystyki badań i rosnąca liczba osób z zaburzeniami psychicznymi nie pozostawiają jednak wątpliwości, że ta grupa chorych stanowi wyzwanie dla duszpasterstwa w Kościele.

Obecność kapelanów w szpitalach odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu kompleksowej opieki pacjentom, niezależnie od ich wyznania religijnego. Pomoc duchowa może istotnie przyczynić się do poprawy stanu psychicznego i emocjonalnego chorych, a także wesprzeć ich w procesie rekonwalescencji. Istotne jest, aby zagadnienia związane z obecnością kapelanów w placówkach medycznych były rozpatrywane nie tylko z uwagi na wymagania Kościoła katolickiego czy innych wspólnot religijnych, lecz przede wszystkim z myślą o dobru samych pacjentów. Chorzy często borykają się z lękami związanymi z chorobą oraz nurtującymi wątpliwościami dotyczącymi sensu życia. Zajęci nadmiernie obowiązkami zawodowymi, pracownicy służby zdrowia mają coraz mniej czasu na rozmowę z pacjentem,

niezwiązaną bezpośrednio z objawami choroby. Dlatego obecność kapelana szpitalnego może stanowić wartościowe wsparcie duchowe dla pacjentów w takich sytuacjach.

Najbliższe otoczenie rodziny, szkoły, kościoła i media mają znaczący wpływ na kształtowanie postaw wobec osób z problemami psychicznymi. Najbliższe środowisko osoby potrzebującej wsparcia, czyli rodzina, odgrywa kluczową rolę w formowaniu postaw poprzez przekazywanie norm, wartości i zachowań. Natomiast szkoła może wpłynąć na postawy poprzez edukację i promowanie integracji osób z chorobami psychicznymi.

Kościół ma możliwość wpływania na formowanie postaw wobec osób chorych psychicznie poprzez swoje nauki i przekazywane wartości. Media z kolei posiadają ogromną siłę w kształtowaniu opinii społecznych i mogą szerzyć szkodliwe stereotypy dotyczące osób mających problemy psychiczne. Ważne jest zauważenie, że postawy wobec osób chorych psychicznie mogą być konsekwencją braku edukacji oraz świadomości na temat zdrowia psychicznego, a także obecności stereotypów i uprzedzeń w społeczeństwie.

8 kwietnia 2024
Dariusz Jurek